

CHƯƠNG TRÌNH MÔN HỌC

(Kèm theo thông tư số: 03/2017/TT-BLĐTBXH ngày 01/03/2017
của Bộ trưởng Bộ Lao động- Thương binh và Xã hội)

Tên môn học: Kinh tế học vi mô

Mã môn học: MH 22

Thời gian thực hiện môn học: 30 giờ; (Lý thuyết: 15 giờ; Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập: 11 giờ; Kiểm tra: 4 giờ).

I. Vị trí, tính chất của môn học:

- Vị trí: học kỳ 1 năm thứ nhất; được học trước các môn cơ sở khác của nghề.
- Tính chất: môn học Kinh tế vi mô là môn học cơ sở thuộc lĩnh vực kinh tế, là môn học nền tảng giúp người học có được cơ sở tiếp cận các môn học chuyên ngành tiếp theo.

II. Mục tiêu môn học:

- Về kiến thức: Trình bày được các vấn đề kinh tế cơ bản của các chủ thể trong nền kinh tế; cung cầu và sự hình thành giá cả hàng hóa trên thị trường; các yếu tố sản xuất; cạnh tranh và độc quyền.

- Về kỹ năng:

- + Phân tích được các vấn đề kinh tế cơ bản của doanh nghiệp;
- + Xác định được cung cầu, giá cả hàng hóa;
- + Giải thích được hành vi của người tiêu dùng và doanh nghiệp;
- + So sánh được thị trường cạnh tranh và độc quyền;

- Về năng lực tự chủ và trách nhiệm:

+ Làm việc độc lập hoặc làm theo nhóm, phân tích các vấn đề kinh tế cơ bản, xác định cung cầu giá cả hàng hóa, giải thích hành vi người tiêu dùng và doanh nghiệp, ra các quyết định về kinh tế.

+ Hướng dẫn, giám sát những người khác thực hiện công việc phân tích các vấn đề kinh tế cơ bản, so sánh các loại thị trường.

+ Đánh giá kết quả phân tích các vấn đề kinh tế cơ bản, hành vi người tiêu dùng và doanh nghiệp.

III. Nội dung môn học:

1. Nội dung tổng quát và phân bổ thời gian:

Số TT	Tên chương, mục	Thời gian (giờ)			
		Tổng số	Lý thuyết	Thực hành, thí nghiệm, thảo luận, bài tập	Kiểm tra
1	Bài mở đầu	1	1		
2	Chương 1: Tổng quan về kinh tế học	3	2	1	
3	Chương 2: Cung – cầu	9	4	4	1
4	Chương 3: Lý thuyết hành vi người tiêu dùng	3	2	1	
5	Chương 4: Lý thuyết hành vi của doanh nghiệp	8	4	3	1
6	Chương 5: Cấu trúc thị trường	4	2	2	

7	Kiểm tra kết thúc môn học	2			2
Cộng		30	15	11	4

2. Nội dung chi tiết:

Bài mở đầu: giới thiệu về môn học

Thời gian: 01 giờ

Chương 1: Tổng quan về kinh tế học

Thời gian: 03 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày được khái niệm, phân loại, phương pháp nghiên cứu kinh tế học và lý thuyết lựa chọn kinh tế tối ưu.

- Thực hiện được các bài tập tình huống, phân biệt chính xác kinh tế vi mô và vĩ mô.

- Nghiêm túc, chủ động, tích cực trong quá trình nghiên cứu, học tập.

2. Nội dung chương:

1.1. Nền kinh tế

1.1.1. Các chủ thể nền kinh tế

1.1.2. Các yếu tố sản xuất

1.1.3. Ba vấn đề kinh tế cơ bản

1.1.4. Các mô hình kinh tế

1.1.5. Sơ đồ hoạt động của nền kinh tế

1.2. Kinh tế học

1.2.1. Khái niệm

1.2.2. Kinh tế vi mô và kinh tế vĩ mô

1.2.3. Phương pháp nghiên cứu kinh tế học

1.3. Lựa chọn kinh tế tối ưu

1.3.1. Lý thuyết lựa chọn

1.3.2. Đường giới hạn khả năng sản xuất

1.3.3. Ảnh hưởng của các qui luật kinh tế đối với sự lựa chọn kinh tế tối ưu

3. Thực hành: phân biệt giữa kinh tế học thực chứng và kinh tế học chuẩn tắc, phân biệt giữa kinh tế học vĩ mô và kinh tế học vi mô

Chương 2: Cung - Cầu

Thời gian: 09 giờ

1. Mục tiêu:

- Trình bày được khái niệm cung, cầu và các vấn đề liên quan đến qui luật cung, cầu.

- Thực hiện được các bài tập tình huống và tính toán, xác định cân bằng cung, cầu; Xác định ảnh hưởng của các yếu tố đến đường cung, đường cầu, co giãn cung, cầu.

- Tích cực, chủ động trong quá trình học tập, nghiên cứu

2. Nội dung chương:

2.1. Cầu

2.1.1. Khái niệm Cầu

2.1.2. Hàm số cầu và đường cầu

2.1.3. Các yếu tố làm dịch chuyển đường cầu

2.1.4. Hệ số co giãn của cầu

2.2. Cung

2.2.1. Khái niệm Cung

2.2.2. Hàm số Cung và đường Cung

2.2.3. Các yếu tố làm dịch chuyển đường cung

- 2.2.4. Hệ số co giãn của cung
- 2.3. Cân bằng cung – cầu
 - 2.3.1. Trạng thái cân bằng thị trường
 - 2.3.2. Sự vận động của giá cả cân bằng và số lượng cân bằng
- 2.4. Một số ứng dụng của lý thuyết cung cầu
 - 2.4.1. Thuế và ảnh hưởng của thuế
 - 2.4.2. Vấn đề kiểm soát giá
 - 2.4.3. Thặng dư tiêu dùng và thặng dư sản xuất
- 3. Thực hành: xác định hàm cung, hàm cầu; điểm cân bằng, độ co giãn, xác định được thuế người tiêu dùng và nhà sản xuất phải chịu
- 4. Kiểm tra

Chương 3: Lý thuyết hành vi người tiêu dùng

Thời gian: 3 giờ

- 1. Mục tiêu:
 - Trình bày được lý thuyết về lợi ích tiêu dùng; Phân tích được sự lựa chọn tối ưu trong hành vi của người tiêu dùng.
 - Thực hiện được các bài tập tình huống và tính toán liên quan đến lựa chọn tối ưu trong tiêu dùng.
 - Nghiêm túc, chủ động, tích cực trong quá trình học tập, nghiên cứu
- 2. Nội dung:
 - 3.1. Lý thuyết về lợi ích
 - 3.1.1. Một số khái niệm
 - 3.1.2. Quy luật của lợi ích cận biên giảm dần
 - 3.1.3. Lợi ích cận biên và đường cầu
 - 3.2. Lựa chọn tiêu dùng tối ưu
 - 3.2.1. Sở thích của người tiêu dùng
 - 3.2.2. Đường bàng quan
 - 3.2.3. Đường ngân sách
 - 3.2.4. Sự lựa chọn của người tiêu dùng
 - 3.2.5. Ảnh hưởng của các nhân tố đến sự lựa chọn tối ưu
- 3. Thực hành: Xác định phương trình ngân sách, hữu dụng biên và tổng hữu dụng tối đa của người tiêu dùng

Chương 4: Lý thuyết hành vi của doanh nghiệp

Thời gian: 8 giờ

- 1. Mục tiêu:
 - Trình bày được lý thuyết về sản xuất, chi phí, doanh thu và lợi nhuận.
 - Thực hiện được các bài tập tình huống và tính toán về xác định doanh thu, doanh thu cận biên, lợi nhuận và tối đa hóa lợi nhuận.
 - Chủ động, tích cực trong quá trình học tập và nghiên cứu môn học
- 2. Nội dung chương:
 - 4.1. Lý thuyết sản xuất
 - 4.1.1. Hàm số sản xuất

- 4.1.2. Năng suất biên và năng suất trung bình
- 4.1.3. Đường đẳng lượng
- 4.1.4. Đường đẳng phí
- 4.1.5. Nguyên tắc tối đa hóa sản lượng hay tối thiểu hóa chi phí
- 4.2. Lý thuyết chi phí sản xuất
 - 4.2.1. Chi phí kế toán, chi phí cơ hội và chi phí kinh tế
 - 4.2.2. Các chỉ tiêu chi phí ngắn hạn
 - 4.2.3. Các chỉ tiêu chi phí dài hạn
- 4.3. Tối đa hóa lợi nhuận và quyết định cung của doanh nghiệp
 - 4.3.1. Một số khái niệm
 - 4.3.2. Nguyên tắc tối đa hóa lợi nhuận
 - 4.3.3. Nguyên tắc tối đa hóa doanh thu
- 3. Thực hành: xác định chi phí, tổng chi phí, chi phí cận biên; Xác định tối đa hóa doanh thu và lợi nhuận
- 4. Kiểm tra:

Chương 5: Cấu trúc thị trường

Thời gian: 4 giờ

1. Mục tiêu:

- Phân biệt được các cấu trúc thị trường (cạnh tranh hoàn hảo, độc quyền, cạnh tranh độc quyền và độc quyền tập đoàn) từ đó đưa ra được sự so sánh ưu, nhược điểm của từng loại thị trường.
- Thực hiện được các bài tập tình huống, bài tập tính toán. Nhận định chính xác được thị trường trong thực tiễn.
- Nghiêm túc, tích cực, chủ động trong việc học tập, nghiên cứu

2. Nội dung:

5.1. Thị trường cạnh tranh hoàn hảo

- 5.1.1. Khái niệm, đặc điểm của thị trường và doanh nghiệp trong thị trường cạnh tranh hoàn hảo
- 5.1.2. Lựa chọn sản lượng trong ngắn hạn
- 5.1.3. Đường cung trong ngắn hạn
- 5.1.4. Lựa chọn sản lượng trong dài hạn

5.2. Thị trường độc quyền

- 5.2.1. Độc quyền bán
- 5.2.2. Độc quyền mua
- 3. Thực hành: So sánh ưu nhược điểm của từng loại thị trường, xác định chi phí, lợi nhuận trong từng loại thị trường.

Thi kết thúc môn học:

Thời gian: 2 giờ

IV. Điều kiện thực hiện môn học:

- 1. Phòng học chuyên môn hóa/nhà xưởng: phòng học lý thuyết đáp ứng không quá 40 sinh viên.
- 2. Trang thiết bị máy móc: máy tính, máy chiếu.
- 3. Học liệu, dụng cụ, nguyên vật liệu: bảng biểu, sơ đồ, đồ thị.
- 4. Các điều kiện khác: phòng thoát mát, đủ ánh sáng, quạt gió, vệ sinh sạch sẽ

V. Nội dung và phương pháp, đánh giá:

1. Nội dung:

- Kiến thức:
 - + Trình bày được các nội dung cơ bản như: cung cầu hàng hóa, các nhân tố tác động đến cung cầu của các thị trường, hành vi người tiêu dùng, doanh nghiệp
 - + Trình bày được các loại thị trường cạnh tranh, độc quyền và các biện pháp can thiệp của chính phủ.
- Kỹ năng:
 - + Phân tích được các vấn đề kinh tế cơ bản của doanh nghiệp
 - + Giải thích được hành vi của người tiêu dùng, doanh nghiệp và các hiện tượng kinh tế thông qua các mô hình toán học;
 - + Thiết lập được hàm số cung cầu, xác định được vị trí cân bằng;
 - + Lựa chọn tiêu dùng tối ưu và sản xuất tối đa.
 - + Xác định được giá cả và sản lượng tối ưu trong một thị trường cụ thể.
- Năng lực tự chủ và trách nhiệm:
 - + Có ý thức học tập theo phương pháp biết suy luận, kết hợp lý luận với thực tiễn
 - + Chủ động, tích cực trong việc học tập, nghiên cứu môn học; tiếp cận và giải quyết các vấn đề kinh tế hiện đại phù hợp với xu thế phát triển hiện nay.

2. Phương pháp:

Bài thi kết thúc môn được đánh giá theo thang điểm 10

Thời gian làm bài thi: 60 phút

Hình thức thi: tự luận

Sinh viên được sử dụng tài liệu

Bài thi được kết cấu tối thiểu 3 câu. Bao gồm trong các nội dung:

- Xác định điểm cân bằng; hệ số co giãn.
- Xác định phương án tiêu dùng tối ưu; phương án sản xuất tối ưu.
- Xác định các loại chi phí trong ngắn hạn.
- Tối đa hóa lợi nhuận trong các thị trường cụ thể.

VI. Hướng dẫn thực hiện môn học:

1. Phạm vi áp dụng môn học: Chương trình môn học được sử dụng để giảng dạy cho trình độ Cao đẳng nghề. Tổng thời gian thực hiện môn học là 30 giờ.

2. Hướng dẫn về phương pháp giảng dạy, học tập môn học:

- Đối với giáo viên, giảng viên: Chương trình nhấn mạnh nội dung thực tế khá nhiều. Để giảng dạy được chương trình ngoài các kiến thức cơ bản trong nội dung 5 chương, giảng viên phải có kiến thức thực tế. Giảng viên cần tham khảo thêm nhiều tài liệu trên Internet đặc biệt là các thông tin kinh tế vi mô trên các phương tiện thông tin. Phương pháp giảng dạy: Kết hợp nhiều phương pháp giảng dạy. Phương pháp chính là thảo luận trên nền tảng việc giao cho sinh viên về nghiên cứu thực tế.

- Đối với người học: Nghiên cứu kỹ chương trình học phần chi tiết, chuẩn bị các nội dung trước khi đến lớp theo yêu cầu của giảng viên, tham gia thảo luận:

- + Nghiên cứu giáo trình trước khi lên lớp
- + Chuẩn bị tốt các nội dung giáo viên giao việc về nhà
- + Có ý thức liên hệ những kiến thức đã học vào thực tiễn
- + Đọc tài liệu do giáo viên hướng dẫn
- + Khảo sát thực tế.

3. Những trọng tâm cần chú ý:

Sau mỗi chương giáo viên cần tóm lại nội dung của chương và giao thêm bài tập về nhà cho SV; khi tiến hành giảng dạy chương mới cần nhắc lại nội dung chương đã học để tạo tính liên tục.

4. Tài liệu tham khảo:

❶ Nguyễn Văn Dân (2006), *Những vấn đề cơ bản về Kinh tế học vi mô*, NXB Lao động - Xã hội.

❷ Nguyễn Kim Dũng (2005), *Nguyên lý kinh tế học vi mô*, NXB Thống kê.

❸ Phạm Văn Minh, Hồ Đình Bảo – Đàm Thái Sơn (2009), *Bài tập Kinh tế vi mô chọn lọc*, NXB Giáo dục, Hà Nội.

❹ Nguyễn Đại Thắng (2009), *Bài tập Kinh tế học vi mô*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.

❺ Hoàng Thị Tuyết, Đỗ Phi Hoài (2004), *Kinh tế học vi mô Lý thuyết và thực hành*, NXB Tài chính.

❻ Nguyễn Như Ý, Nguyễn Hoàng Bảo, Trần Thị Bích Dung, Trần Bá Thọ (2013), *Kinh tế học vi mô - Lần xuất bản thứ IX*, Nhà xuất bản Kinh tế. TP. Hồ Chí Minh.

TRƯỞNG KHOA/BỘ MÔN

GIẢNG VIÊN BIÊN SOẠN